

Α-πολιτογράφηση: 0 Ενοποιητικός Παράγοντας του Ξεριζωμού

Νώντας Σκυφτούλης

Αφορμή ο διάλογος με ένα ζευγάρι νέων με βαριά διδακτορικά οι οποίοι πηγαινοέρχονται στις ευρωπαϊκές πόλεις προκειμένου να διασφαλίσουν μια πρόσκαιρη πρόσβαση στην επιβίωση. Αυτό συμβαίνει πλέον μαζικά και αποτελεί ένα κοινωνικό φαινόμενο. Στις σημερινές συνθήκες της επισφάλειας της επιβίωσης και στο πλαίσιο της Ευρώπης οι μετακινήσεις από ένα κράτος σε ένα άλλο ή άλλα είναι πλέον παρόμοιες με τις μετακινήσεις εποχιακών εργατών συλλογής αγροτικών προϊόντων που μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '70 ήταν εξίσου μαζικό φαινόμενο το οποίο ερχόταν βέβαια από πολύ μακριά. Οι τελευταίοι δεν είχαν μόνιμη κατοικία αλλά μία αφετηρία πολιτογράφησης που με το πέρασμα δεκαετιών χάνονταν ανανεώνοντας έτσι τις όποιες νομικές κατοχυρώσεις (γεννήσεις, γάμους, κλπ.) αλλάζοντας ακόμη και ονόματα. Αυτό γινόταν από χώρο σε χώρο ασφαλώς με διαφορετικές και αντίθετες νοοτροπίες και έθιμα αφού η διαφοροποίηση από χώρο σε χώρο όσο πηγαινουμε προς τα πίσω ήταν εντονότερη. Για να μην αναφερθώ στην Οθωμανική επικράτεια όπου ο Ηπειρώτης γινόταν Πολίτης ή Μυτιληνιός και όπου χάνονταν οι ρίζες τους στα βάθη των γενεών.

Ας μιλήσουμε για τον σύγχρονο κόσμο των εθνοκρατικών κατασκευών. Οι παλαιοί εποχιακοί 100% επισφαλούς εργασίας μπορούσαν να μετακινηθούν παρά τη διαφοροποίηση από χώρο σε χώρο ενταγμένοι και κατοχυρωμένοι στο ευρύτερο εθνοκράτος που παρόλο που δεν τους διασφάλιζε τους όρους επιβίωσης, τους ήθελε ωστόσο σε τυπικό επίπεδο εκόντες-άκοντες υπηκόους του, δηλαδή πολίτες του. Η πολιτογράφηση σχεδόν κανένα προνόμιο δεν έδινε στους πολίτες αυτούς παρά μόνο βάρη είτε της στρατιωτικής θητείας είτε της θυσίας στον πόλεμο είτε στη

φθηνή ανασφάλιστη εργασία και στη συμμετοχή στο ΑΕΠ. Ο ξεριζωμένος είναι σε κατάσταση εξαίρεσης από το εθνοκράτος και γι' αυτό επισφαλής.

Ο σύγχρονος νέος επισφαλής έχει τα ίδια και χειρότερα χαρακτηριστικά. Το σύγχρονο εθνοκράτος πέραν του ότι δεν μπορεί να του διασφαλίσει την επιβίωση, την υγεία, την κατοικία, τον καθιστά σε κατάσταση ουσιαστικής εξαίρεσης και μόνο βάρος είναι οι νομικές κατοχυρώσεις του πολίτη που του προσδίδει το εθνοκράτος. Οδηγείται, όπως είπαμε και στην αρχή και όπως όλοι γνωρίζουν λόγω αυτής της γενικευμένης επισφάλειας, σε άλλα εδάφη (Ευρώπη), σε άλλο νομικό πλαίσιο, σε άλλο χώρο και χρόνο. Στον καινούργιο χώρο όμως δεν πολιτογραφείται σαν πολίτης Α κατηγορίας στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο. Τελικά η πολιτογράφηση αυτοαναιρείται σαν νομική κατοχύρωση του ατόμου σε μια σύγχρονη πολιτική κοινωνία και μετατρέπεται από «προνόμιο» σε ένα βάρος υποταγής και συνακόλουθων υποχρεώσεων του ατόμου-πολίτη. Πρόκειται λοιπόν για *α-πολιτογράφηση*. Ο καπιταλισμός αφού εξήντησε τα αρχικά οφέλη από την εθνοκρατική συγκρότηση το πετάει και μαζί με αυτό διαλύει την κοινωνία και την ζωή. Αυτή η κατασκευή (εθνοκράτος) που λίγα χρόνια κράτησε ουσιαστικά έχει διαλυθεί σαν νομική κατοχύρωση και υπάρχει όπως υπάρχουν και οι άλλες θεσμίσεις (οικογένεια, παιδεία, κλπ).

Ασφαλώς όλη αυτή η διαδικασία μας θυμίζει τη φιγούρα του σύγχρονου πρόσφυγα-μετανάστη ο οποίος μέσα από την πραγματική καταστροφή όλων των υλικών και νομικών κατοχυρώσεων του δικού του εθνοκράτους αναζητεί απεγνωσμένα άλλα εδάφη. Και αυτός γυμνός δικαιωμάτων παρά μόνο του πρόσφυγα δηλαδή στρατοπεδευμένος και φυσικά σε κατάσταση εξαίρεσης. Ακριβώς αυτό είναι που μας συνδέει με τον πρόσφυγα και όχι κάποια ταξική, εθνική ή θρησκευτική ενότητα, προϊόν των παλαιών αφαιρέσεων. Η *Α-ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ* είναι ο ενοποιητικός παράγοντας του ξεριζωμού και ένας όρος νέου κοινωνικού δεσμού. Σε τυπικό επίπεδο για να έχει νόημα αυτός ο δεσμός απαιτείται ισότητα. Η εμείς πρέπει να επιστρέψουμε την πολιτογράφηση (τα χαρτιά μας,

την ταυτότητα μας, διαγραφή από το ληξιαρχείο), χάνοντας την και να ενταχθούμε στους νόμους της Νυρεμβέργης ή να πολιτογραφηθεί ο πρόσφυγας-μετανάστης έως ότου γίνουμε πολίτες σε ένα ευρύτερο έδαφος ή ελεύθεροι άνθρωποι και όχι υπήκοοι στον πλανήτη χωρίς σύνορα.